

Aktuality z Evropské unie od Stálého zastoupení ČAK v Bruselu

(červen 2021)

★ Zahájení činnosti Úřadu evropského veřejného žalobce

Dne 1. června 2021 zahájil Úřad Evropského veřejného žalobce (EPPO) oficiálně svou činnost a převzal své vyšetřovací a žalobní pravomoci. Tento úřad je nezávislým orgánem EU, který bude stíhat trestné činy proti finančním zájmům EU spáchané po 20. listopadu 2017. Instituce EU, orgány, jakož i příslušné orgány členských států zapojených do posílené iniciativy by měly bez zbytečného odkladu oznámit Úřadu evropského veřejného žalobce jakékoli trestné činy, které by mohl na základě své kompetence vyšetřovat. Jednotlivci rovněž mohou hlásit údajné případy podvodů a jiných trestných činů s dopady na rozpočet EU přímo Úřadu evropského veřejného žalobce.

Podrobné informace o fungování Úřadu a jeho struktuře je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/law/cross-border-cases/judicial-cooperation/networks-and-bodies-supporting-judicial-cooperation/european-public-prosecutors-office_en#structureandcharacteristicsoftheppo a zde: <https://www.eppo.europa.eu/>

★ Politická dohoda ohledně veřejného podávání zpráv o dani z příjmu velkých nadnárodních společností

Rada EU uzavřela dne 1. června předběžnou politickou dohodu s EP ohledně navrhované směrnice o zveřejňování informací o dani z příjmu ze strany některých podniků a poboček. Dohodnuté znění vyžaduje, aby nadnárodní podniky nebo samostatné podniky s celkovým konsolidovaným příjmem přesahujícím 750 milionů eur, s ústředím v EU nebo mimo ni, v každém z posledních dvou po sobě jdoucích účetních období zveřejnily informace o dani z příjmu v každém členském státě, i v každé třetí zemi uvedené v příloze I závěrů Rady o unijním seznamu jurisdikcí nespolupracujících v daňové oblasti nebo uvedené v příloze II těchto závěrů Rady dva roky po sobě. Tyto zprávy se podávají prostřednictvím společného formuláře EU a ve strojově čitelných elektronických formátech. Aby se zabránilo nepřiměřené administrativní zátěži pro dotčené společnosti, a aby byly zveřejňovány informace jen v rozsahu, který je naprosto nezbytný pro umožnění účinné veřejné kontroly, stanoví směrnice úplný a konečný seznam informací, které mají být uváděny. Zprávy se budou

podávat do 12 měsíců od rozvahového dne příslušného účetního období. Směrnice stanoví podmínky, za kterých může společnost získat odklad povinnosti zveřejnit určité informace, a to na dobu nejvýše pěti let nebo kdo nese skutečnou odpovědnost za zajištění dodržování povinnosti podávat zprávy. Členské státy budou mít osmnáct měsíců na provedení směrnice. Čtyři roky po datu provedení směrnice předloží Komise zprávu o jejím uplatňování. Předběžně dohodnuté znění bude nyní předloženo příslušným orgánům Rady a Evropského parlamentu k hlasování.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/06/01/public-country-by-country-reporting-by-big-multinationals-eu-co-legislators-reach-political-agreement/>

Mandát Rady k jednání o nástroji pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek

Dne 2. června se Rada dohodla na mandátu pro jednání s EP ohledně nařízení o vytvoření nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek (IPI), který pomůže řešit nedostatečné zajištění rovných podmínek na světových trzích s veřejnými zakázkami. Jedná se již o třetí legislativní iniciativu EU v této oblasti, přičemž u předchozích dvou nebyla nalezena dostatečná podpora členských států. IPI je ofenzivní obchodní nástroj, jehož cílem je poskytnout EU nezbytný vyjednávací vliv umožňující otevřít trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami a zajistit na těchto trzích přístup a rovné podmínky pro podniky z EU. Nástroj IPI by EU umožnil v jednotlivých případech omezit nebo vyloučit přístup na její trhy s veřejnými zakázkami pro ty hospodářské subjekty, které pocházejí ze zemí, jež uplatňují restriktivní nebo diskriminační opatření vůči podnikům z EU. Stávající závazky EU vůči třetím zemím – včetně Dohody WTO o vládních zakázkách (GPA) a dvoustranných obchodních dohod – by však nástrojem IPI zůstaly nedotčeny.

Úplné znění postoje Rady je v anglickém jazyce k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9175-2021-INIT/en/pdf>

Česko předložilo svůj oficiální Národní plán obnovy

Dne 2. června Komise obdržela od České republiky oficiální Národní plán obnovy v rámci nástroje pro oživení a odolnost. Plán stanoví reformy a veřejné investiční projekty, které Česko hodlá realizovat. Česko požádalo v rámci Nástroje pro oživení a odolnost o granty v celkové výši 7,1 miliardy eur. Český plán má šest pilířů: digitální transformaci, ekologickou transformaci a fyzickou infrastrukturu, vzdělávání a trh práce, výzkum a vývoj a inovace, veřejnou správu a zdravotnictví. Projekty v rámci plánu se budou provádět do roku 2026. Během nadcházejících dvou měsíců Komise plán České republiky posoudí na základě jedenácti kritérií stanovených v příslušném nařízení a převede jejich obsah do právně závazných aktů. Komise již obdržela celkem plány pro oživení a odolnost od 23 členských států.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.planobnovy.cz/o-planu>

V souvislosti s národními plány pro oživení a odolnost vydal dne 10. června Evropský Parlament usnesení, ve kterém zdůrazňuje, že prostředky z Nástroje pro obnovu a odolnost musí nejen zmírnit negativní dopady pandemie, ale také zajistit prosperitu a udržitelnost. Vyzývají Komisi, aby schválila pouze ty národní plány, které plně splňují podmínky a přispívají k zelenému přechodu, digitální transformaci, konkurenceschopnosti, sociální soudržnosti. Poslanci poukázali i podmínku respektování principů právního státu a zdůraznili, že žádný národní plán nemůže být v rozporu s hodnotami EU.

Usnesení EP k posuzování národních plánů obnovy je v češtině k dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0288_CS.html

Jarní balíček evropského semestru: Fiskální pokyny pro členské státy

Evropská komise dne 2. června představila jarní balíček evropského semestru, který se zaměřuje na poskytování fiskálních pokynů členským státům, které pokračují v procesu postupného znovuotevření svých ekonomik. Cílem těchto pokynů je pomoci členským státům posílit jejich hospodářské oživení a zároveň co nejlépe využít Nástroje pro oživení a odolnost (RRF), což je klíčový a ústřední nástroj iniciativy NextGenerationEU. Evropský semestr byl letos upraven v souvislosti s plány členských států na podporu oživení a odolnosti, které stanoví investice a reformy, které bude RRF financovat.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_2722

Doporučení pro jednotlivé členské státy jsou k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/european-semester/european-semester-timeline/national-reform-programmes-and-stability-or-convergence-programmes/2021-european_en

Jmenování tří soudců Soudního dvora a jedné soudkyně Tribunálu

V říjnu 2021 skončí funkční období 14 soudců a 6 generálních advokátů Soudního dvora EU. V rámci částečné obměny složení Soudního dvora byl dne 2. června do funkce soudce jmenován pan Zoltán Csehi (Maďarsko), opětovně byli jmenováni pan Siniša Rodin (Chorvatsko) a pan François Biltgen (Lucembursko). Soudkyní Tribunálu EU byla jmenována paní Maja Brkanová (Slovinsko).

Komise navrhuje digitální identitu pro všechny Evropany

Evropská komise zveřejnila dne 3. června 2021 návrh nařízení o evropské digitální identitě. Občané, rezidenti a evropské podniky budou moci mobilním telefonem prokázat svou totožnost a sdílet elektronické dokumenty ze svých evropských peněženek digitální identity. Budou mít přístup k internetovým službám prostřednictvím vnitrostátní elektronické identifikace, která bude uznávána ve všech členských státech. Používání digitální identity k prokázání věku, budou muset na žádost uživatele akceptovat i velké platformy. O použití evropské digitální identity bude vždy rozhodovat uživatel. Podle nového nařízení budou členské státy poskytovat občanům a podnikům digitální peněženky, díky nimž bude možné propojit vnitrostátní digitální identitu s jinými doklady (např. řidičský průkaz nebo diplomy). Digitální peněženky mohou vydávat orgány veřejné správy nebo soukromé subjekty, za předpokladu, že jsou uznány členskými státy. Evropská digitální identita bude dostupná pro každého, kdo ji chce používat; široce použitelná a bude uživatelům poskytovat kontrolu nad jejich údaji. Komise kromě návrhu zveřejnila i doporučení, v němž vyzývá členské státy, aby do září 2022 vytvořily společný soubor nástrojů a neprodleně zahájily nezbytné přípravné práce. Soubor nástrojů by měl zahrnovat technickou architekturu, normy a pokyny pro osvědčené postupy.

Návrh nařízení o evropské digitální identitě je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/trusted-and-secure-european-e-id-regulation>

Rada schválila svůj mandát pro jednání o systému e-CODEX

Rada EU dne 7. června schválila obecný přístup k návrhu nařízení o systému e-CODEX. Hlavním cílem tohoto systému je zlepšit účinnost přeshraniční komunikace mezi příslušnými justičními orgány a usnadnit občanům a podnikům přístup ke spravedlnosti. Systém e-CODEX (komunikace v oblasti e-justice prostřednictvím výměny informací on-line) je klíčovým technologickým faktorem pro modernizaci komunikace prostřednictvím digitalizace v souvislosti s přeshraničními soudními řízeními. Systém e-CODEX propojuje vnitrostátními systémy a umožňuje uživatelům (příslušným justičním orgánům, právníkům a občanům) rychle a bezpečně zasílat a přijímat dokumenty, právní formuláře, důkazy nebo jiné informace v elektronické podobě. Systém již například podporuje digitální systém výměny elektronických důkazů a výměnu informací v souvislosti s evropskými vyšetřovacími příkazy a vzájemnou právní pomocí v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech. Schválené kompromisní znění zavádí ustanovení na ochranu nezávislosti soudnictví a podrobně popisuje strukturu správy a řízení, která má být prováděna v rámci agentury eu-LISA.

Návrh nařízení o systému e-CODEX je k dispozici v anglickém jazyce zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9005-2021-INIT/en/pdf>

Návrh společné zprávy výborů EP JURI a LIBE k návrhu nařízení je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CJ03-PR-693869_EN.pdf

Postoj Rady k návrhu nařízení o Agentuře Evropské unie pro základní práva

Dne 7. června schválila Rada obecný přístup k návrhu nařízení, kterým se mění nařízení o zřízení Agentury Evropské unie pro základní práva (FRA). Cílem této změny je posílit mandát Agentury a prostřednictvím účinnějších postupů zlepšit její fungování. Kompromisní znění zařazuje do působnosti Agentury oblast policejní spolupráce a justiční spolupráce v trestních věcech s cílem sladit mandát této Agentury s Lisabonskou smlouvou. Do působnosti Agentury nebude ani nadále spadat společná zahraniční a bezpečnostní politika, což znamená, že stávající situace zůstane zachována. Stávající víceletý rámec, jenž vymezuje pracovní program agentury, bude nahrazen operativnějším ročním a víceletým programem. Na základě čl. 352 SFEU je ke schválení návrhu v Radě vyžadována jednomyslnost po předchozím souhlasu Evropského parlamentu.

Schválený obecný přístup Rady je v anglickém jazyce k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8686-2021-INIT/en/pdf>

Závěry Rady ohledně ochrany zranitelných dospělých osob

Dne 7. června přijala Rada závěry o ochraně zranitelných dospělých osob v celé EU týkající se občanskoprávních i trestněprávních otázek. V závěrech Rada členské státy vyzývá k tomu, aby využívaly dostupné možnosti financování z rozpočtu EU s cílem aktivně rozvíjet opatření týkající se ochrany a prosazování práv zranitelných dospělých osob, a to i v oblasti digitální gramotnosti. Vybízí také k tomu, aby členské státy zajistily úplné provádění stávajících právních předpisů v oblasti trestního práva a dodává, aby bylo zvaženo, zda je třeba posílit procesní záruky pro zranitelné dospělé osoby. Dále vyzývá, aby se posílilo využívání mechanismů pro přeshraniční ochranu obětí a zajistilo se, aby zranitelné dospělé osoby byly bezodkladně identifikovány, a mohly tak plně uplatňovat svá práva.

Závěry Rady jsou v češtině k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-8636-2021-INIT/cs/pdf>

COVID-19: Rada schválila závěry o dopadech pandemie na vnitřní bezpečnost a hrozbu terorismu

Rada dne 7. června schválila dvoje závěry ohledně dopadů pandemie na vnitřní bezpečnost a terorismu. Závěry o vnitřní bezpečnosti uznávají nepředvídatelné hrozby a výzvy, které krize pro vnitřní bezpečnost představuje. Rada se zaměřuje na lepší využívání stávajících prostředků spolupráce a na využívání zavedených struktur, a přitom: vybízí členské státy, aby našly praktická řešení, která by zabránila obtížím

při strategické operativní a taktické přeshraniční spolupráci v oblasti vymáhání práva; zdůrazňuje potřebu zabránit pronikání zločineckých sítí do provádění nástroje na podporu oživení – Next Generation EU; vybízí CEPOL (Agenturu EU pro vzdělávání a výcvik v oblasti prosazování práva) a členské státy, aby připravily školení založená na scénářích a praktická cvičení s cílem zajistit připravenost a odolnost vůči budoucím pandemiím a dalším krizím; zdůrazňuje, že je třeba, aby Komise podporovala Europol a inovační laboratoř s cílem vytvořit v evropském rámci pro spolupráci v oblasti vymáhání práva společný, odolný a bezpečný nástroj pro komunikaci; doporučuje členským státům, aby připravily a podporovaly osvětové kampaně pro své občany s cílem předcházet dopadům kyberkriminality, jakož i dezinformací a nenávistných verbálních projevů; vybízí členské státy, aby sdílely osvědčené postupy týkající se strategií, které zlepšují oznamovací kanály pro oběti trestných činů, například domácího násilí nebo sexuálního zneužívání, v situaci omezení volného pohybu osob a za krizových situací. V závěrech o terorismu Rada zmiňuje, že od vypuknutí pandemie COVID-19 je přítomnost extremistických skupin na internetu na vzestupu. V důsledku pandemie musí orgány pro boj proti terorismu stále více využívat online schopnosti, což jejich práci znesnadňuje. Vyzývá proto členské státy, aby průběžně přispívaly k posouzení online rozměru hrozby terorismu tím, že budou poskytovat informace příslušným orgánům EU. Zpravodajské a informační centrum EU (INTCEN) a Europol by měly pokračovat v podrobnějším rozpracování svého posouzení dopadů pandemie na teroristické operace; vyzývá členské státy, aby urychleně provedly nařízení o teroristickém obsahu online; zdůrazňuje vliv algoritmů a jejich úlohu při podpoře radikalizace jako dalšího klíčového bodu, který si zaslouží pozornost; a poukazuje na to, že je velmi důležité pokračovat ve vývoji bezpečných zařízení pro videokonference (VTC), které umožňují diskusi o utajovaných informacích.

Oba dokumenty jsou k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/06/07/covid-19-council-approves-conclusions-on-the-impact-of-the-pandemic-on-internal-security-and-terrorist-threat/>

Konec implementační lhůty pravidel EU v oblasti autorského práva

Dne 7. června skončila lhůta, v níž měli členské státy provést do svého vnitrostátního práva nová pravidla EU v oblasti autorského práva. Nová směrnice o autorském právu má zajistit spravedlivější odměňování tvůrců a nositelů práv, vydavatelů tisku a novinářů, zejména pokud jsou jejich díla užívána online, a zvyšuje transparentnost jejich vztahů s on-line platformami. Zahrnuje rovněž nové záruky, aby byla plně chráněna svoboda online projevu občanů EU, kteří budou moci legitimně sdílet svůj digitální obsah. Nová pravidla navíc vytvářejí další příležitosti pro využívání materiálů chráněných autorským právem online a přes hranice pro účely vzdělávání, výzkumu a zachování kulturního dědictví. Komise dne 7. června zveřejnila pokyny k článku 17 nové směrnice o autorském právu, který stanovuje pravidla pro platformy pro sdílení obsahu. Článek 17 stanoví, že poskytovatelé služeb pro sdílení obsahu online musí od nositelů práv získat povolení, pokud jde o obsah nahraný na jejich internetových

stránkách. Pokud povolení nezískají, musí podniknout kroky k tomu, aby zabránili neoprávněnému nahrávání.

Nová pravidla stanovená směrnicí o televizních a rozhlasových programech zajišťují, aby občané EU měli přístup k širšímu výběru programů online a přes hranice. Směrnice usnadňuje subjektům televizního vysílání zpřístupňování některých pořadů v živém televizním vysílání nebo prostřednictvím služeb zpětného zhlédnutí ve všech členských státech a zároveň zajišťuje, aby tvůrci byli za využívání svého obsahu patřičně placeni. Dále pak provozovatelům služeb převzatého vysílání zjednodušuje šíření většího počtu rozhlasových a televizních kanálů.

Směrnice o autorském právu je k dispozici v českém jazyce zde: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/790/oj>

Pokyny k článku 17 této směrnice jsou k dispozici v českém jazyce zde: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/guidance-article-17-directive-2019790-copyright-digital-single-market>

Směrnice o televizních a rozhlasových programech je k dispozici v českém jazyce zde: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.130.01.0082.01.CES&toc=OJ:L:2019:130:TOC

Hlavní rozhodnutí ohledně porušení právních předpisů EU ve vztahu k ČR

Evropská komise dne 9. června zahájila proti Česku řízení o nesplnění povinnosti a zaslala ČR výzvu vůli nesprávnému provedení směrnice o útocích na informační systémy (směrnice 2013/40/EU). Tato směrnice, která je důležitou součástí právního rámce EU v boji proti kyberkriminalitě, vyžaduje, aby členské státy zpřísnily své právní předpisy o kyberkriminalitě a zavedly přísnější trestní sankce, a to i pro rozsáhlé kybernetické útoky. Členské státy musí rovněž určit kontaktní místa, která budou mít nepřetržitý provoz a zajistí lepší spolupráci mezi vnitrostátními orgány. Komise má za to, že Česko nesprávně provedlo opatření stanovená ve směrnici ve svých vnitrostátních právních předpisech, zejména pokud jde o ustanovení týkající se požadované výše sankcí, neoprávněného sledování údajů a kriminalizace výroby a používání určitých nástrojů k páčání trestných činů uvedených ve směrnici.

Komise se rovněž téhož dne rozhodla předložit Soudnímu dvoru věc Česka a Polska Soudnímu dvoru Evropské unie, jelikož v těchto dvou členských státech nemohou občané EU vstoupit do domácí politické strany. Kvůli tomuto omezení nemohou občané z jiných členských států EU s bydlištěm v Česku nebo Polsku plně vykonávat své právo být volen v obecních volbách a ve volbách do Evropského parlamentu za stejných podmínek jako státní příslušníci těchto států. Česko a Polsko jsou jedinými členskými státy, kde takový zákaz zůstává v platnosti. Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti proti Česku v roce 2012 a proti Polsku v roce 2013. V dubnu 2014 pak obě země obdržely odůvodněné stanovisko. Česko a Polsko odpověděly, že jejich právní předpisy jsou v souladu s právem EU. Naposledy 2. prosince 2020 zaslala Komise Česku a Polsku politický dopis s žádostí, aby do dvou měsíců poskytl aktuální informace o případných legislativních změnách. Zatímco Polsko odpovědělo

a zopakovalo své dřívější stanovisko, od Česka Komise neobdržela žádnou odpověď a nebyl oznámen žádný legislativní vývoj, který by tuto otázku řešil. Komise trvá na tom, že omezení bránící občanům EU, kteří nejsou státními příslušníky Česka, resp. Polska, vstoupit v těchto zemích do politické strany, jsou v rozporu s právem EU, neboť porušují čl. 20 odst. 2 písm. b) a článek 22 Smlouvy o fungování Evropské unie a zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/inf_21_2743

SDEU: Polsko před Soudním dvorem z důvodu nedodržování pravidel EU pro zadávání veřejných zakázek

Komise dne 9. června podala žalobu na Polsko k Soudnímu dvoru EU ve věci nesouladu polských předpisů pro zadávání veřejných zakázek s unijním právem (směrnicemi 2014/24 a 2014/25 a 2014/23). Polské právní předpisy osvobozují dvě kategorie zakázek od použití pravidel pro zadávání veřejných zakázek, a to smlouvy na výrobu a distribuci veřejných listin, jako jsou průkazy totožnosti, pasy, exekuční příkazy vydané soudy, notářské dokumenty, lékařská osvědčení, řidičské průkazy, a jiné; a dále smlouvy o poskytování služeb řešení krize bank, jako jsou výplaty z bankovního záručního fondu a restrukturalizace bank v úpadku. Směrnice EU o zadávání veřejných zakázek umožňují určité výjimky ze zadávání zakázek bez výběrového řízení, Komise se ale domnívá, že se tyto výjimky nelze uplatnit na takto širokou skupinu smluv, jak je tomu dle polské právní úpravy.

Více informací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_2787

Prohlášení EU k rozhodnutí moskevského soudu

Vysoký představitel EU pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Borrell zveřejnil dne 10. června prohlášení jménem EU k rozhodnutí moskevského soudu ze dne 9. června, které označuje organizace Alexeje Navalného za „extremistické skupiny“. Prohlásil toto rozhodnutí za nejzávažnější projev ruské vlády o potlačení nezávislé politické opozice a eliminování vlivu politické sítě Alexeje Navalného před zářijovými volbami do Státní dumy. Dle EU se jedná o nepodložené rozhodnutí, které potvrzuje negativní trend systematického potlačování lidských práv a svobod zakotvených v ruské ústavě. Naléhavě vyzýval ruskou vládu, aby v plném rozsahu dostála svým mezinárodním povinnostem a závazkům uvedená práva dodržovat, které jsou přijaté mimo jiné v rámci Rady Evropy a OBSE. EU zopakovala svou výzvu k okamžitému a bezpodmínečnému propuštění Alexeje Navalného, neboť jeho odsouzení považuje za politicky motivované a v rozporu s mezinárodními závazky Ruska v oblasti lidských práv.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2021/06/10/russia-declaration-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-european-union-on-the->

[ruling-to-label-alexei-navalny-s-organisation-and-his-regional-offices-extremist-groups/](#)

Poslanci EP požadují opatření v souvislosti se střetem zájmu předsedy vlády ČR

Dne 10. června schválil Evropský parlament usnesení, ve kterém odsuzuje pokusy české vlády o uzákonění střetu zájmů premiéra Babiše prostřednictvím ad hoc právních předpisů. Poslanci dále vyjádřili znepokojení v souvislosti s politickým tlakem na nezávislá česká média i bývalého nejvyššího státního zástupce. EP vyzval Komisi, aby posoudila tuto situaci s cílem zjistit porušení principů právního státu. V případě potvrzení tohoto porušení je nutné aktivovat mechanismus podmíněnosti rozpočtu EU. Poslanci považují za nepřijatelné, aby se český předseda vlády stále účastnil jednání Rady, která se týká financování EU a nadále dostával dotace prostřednictvím svých společností ze skupiny Agrofert. Trvají na tom, že je třeba řešit situaci v oblasti střetu zájmů, a to buď tak, že Andrej Babiš již nebude mít žádný ekonomický zájem ve skupině Agrofert, nebo neposkytováním finančních prostředků EU jeho podnikům. V závěru svého usnesení poslanci kritizují zdlouhavý proces auditu EU a požadují revizi pravidel, která umožní včasější vymáhání neoprávněně vyplacených finančních prostředků EU.

Úplné znění usnesení v češtině je k dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0282_CS.html

Zpráva FRA o stavu základních práv 2021

Agentura EU pro základní práva (FRA) zveřejnila dne 10. června svou Zprávu o stavu základních práv, která hodnotí hlavní vývoj v této oblasti za rok 2020, a to jak co do podniknutých kroků ze strany EU a členských států, tak i co se přetrvávajících nebo prohlubujících se problémů týče. Zpráva také prezentuje názory a doporučení agentury FRA na tento vývoj, včetně shrnutí podpůrných důkazů. Letošní zpráva zkoumá především dopad pandemie COVID-19 na základní práva, ve zbývajících kapitolách dále aplikaci ustanovení Listiny základních práv EU; rovnost a nediskriminaci; rasismus, xenofobii a s ní související intoleranci; rovnost Romů a jejich začlenění; azyl, migraci; ochranu soukromí a údajů; práva dítěte; přístup ke spravedlnosti; a provádění Úmluvy o právech osob se zdravotním postižením.

Zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2021-fundamental-rights-report-2021_en.pdf

Návrh usnesení EP ohledně posílení demokracie, svobody a plurality médií v EU; zneužívání žalob a prostředků trestního práva k umlčování novinářů, nevládních organizací a občanské společnosti

Výbory EP JURI a LIBE zveřejnily dne 14. června návrh usnesení Evropského parlamentu ohledně posílení demokracie, svobody a plurality médií v EU; zneužívání žalob a prostředků trestního práva k umlčování novinářů, nevládních organizací a občanské společnosti (SLAPP). Návrh zmiňuje negativní důsledky umlčování novinářů, nevládních organizací a občanské společnosti na základní práva (zejména na svobodu projevu a svobodu sdružování), právní stát, vnitřní trh a soudní systémy v EU. Návrh vyzývá ke změně Nařízení Řím II a Brusel I, aby se zamezilo tzv. „forum shopping“ (spekulativnímu výběru jurisdikce) a dodává, že je nutné, aby byla sjednocena pravidla žalob na ochranu osobnosti. Návrh usnesení rovněž navrhuje posílení přeshraniční spolupráce justičních orgánů v eliminaci zneužívajících žalob a kromě regulatorní iniciativy navrhuje rovněž zakotvení řady soft law instrumentů na pomoc obětem, žalovaným a sdílení informací o těchto případech.

Celé znění návrhu na usnesení je v anglickém jazyce k dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/CJ03-PR-693861_EN.pdf

Rada EU-USA pro obchod a technologie

Předsedkyně Evropské komise Von der Leyen a prezident Spojených států amerických Biden zahájili dne 15. června 2021 na summitu EU-USA v Bruselu činnost Rady EU-USA pro obchod a technologie. Tato Rada bude sloužit jako fórum, na němž budou Spojené státy a EU koordinovat přístup ke klíčovým globálním otázkám v oblasti obchodu, hospodářství a technologií, a k prohloubení hospodářských vztahů založených na sdílených demokratických hodnotách. Radě budou společně předsedat komisařka EU pro hospodářskou soutěž a komisař EU pro obchod, ministr zahraničních věcí USA, ministryně obchodu USA a zmocněnkyně USA pro obchod. Mezi hlavní cíle Rady pro obchod a technologie patří rozšíření a prohloubení dvoustranného obchodu a investic, prevence vzniku nových technických překážek obchodu, spolupráce na klíkových politikách v oblasti technologií, digitálních otázek a dodavatelských řetězců, usnadnění spolupráce v oblasti regulační politiky a prosazování právních předpisů. EU a USA souběžně s činností Rady zahájily společný dialog o politice hospodářské soutěže v oblasti technologií, jehož ústředním bodem bude vývoj společných přístupů a posílení spolupráce, pokud jde o politiku hospodářské soutěže a prosazování pravidel v technologických odvětvích.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_2990

Vztah EU s Ruskem: sdělení Komise a Vysokého představitele EU

Komise a Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku představili Evropské radě dne 16. června společné sdělení o vztazích EU s Ruskem, které obsahuje doporučení, jak posílit provádění politiky EU vůči Rusku. Sdělení zmiňuje, že potenciál spolupráce mezi EU a Ruskem je značný, ale Rusko často zpochybňuje a podkopává mezinárodní právo a klíčové zásady OBSE a Rady Evropy, ke kterým se zavázalo. Snaží se také ovlivňovat a destabilizovat EU a její členské státy. Komise a Vysoký představitel navrhuje, aby se EU angažovala ve vztazích s Ruskem s cílem plnění politických závazků ze strany ruského vedení.

Kompletní sdělení je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/info/files/joint-communication-eu-russia-relations_en

Pokračování a revize roamingu bez příplatků

Rada se 16. června dohodla na mandátu k jednání o prodloužení režimu roamingu za domácích podmínek, který vstoupil v platnost v roce 2017. Cílem revidovaného nařízení o roamingu je především upravit maximální velkoobchodní ceny tak, aby bylo poskytování maloobchodních roamingových služeb za domácí ceny udržitelné pro operátory v celé EU i poté, co 30. června 2022 vyprší platnost stávajícího nařízení o roamingu. Návrh rovněž zavádí nová opatření ke zvýšení transparentnosti služeb s přidanou hodnotou a usiluje o zajištění dobrých zkušeností zákazníků, pokud jde o kvalitu služeb a přístup ke službám tísňového volání. Dalším důležitým aspektem je zajistit, aby nařízení zohlednilo dopad pandemie COVID-19 a změny, které v souvislosti s ní nastaly, pokud jde o cestování a nárůst práce z domova, které mají vliv na spotřebu roamingu.

Návrh nařízení je v angličtině k dispozici zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9867-2021-INIT/en/pdf>

Zřízení evropské platformy pro boj proti bezdomovectví

Evropské orgány a vlády členských států EU se dne 21. června zavázaly ke spolupráci v oblasti boje proti bezdomovectví v EU a zřízení evropské platformy, jež bude začátkem procesu vedoucího k obecné shodě, přijetí společného závazku a zajištění konkrétního pokroku v členských státech, pokud jde o boj proti bezdomovectví. Cílem je zahájit dialog, podpořit vzájemné učení, zlepšit sběr údajů, monitoring a spolupráci všech, kteří usilují o vymýcení bezdomovectví. Společné prohlášení obsahuje několik dlouhodobých cílů, mezi nimi např. zajištění dostatečných kapacit dostupného, bezpečného a vhodného nouzového ubytování; zajistit přechod z nouzového nebo přechodného ubytování k trvalému bydlení, jakmile tento postup může být úspěšný; zákaz propuštění z instituce (např. vězení, nemocnice, pečovatelského zařízení) bez nabídky vhodného bydlení; pokud možno eliminace nuceného vystěhování; zákaz

diskriminace z důvodu bezdomovectví. V rámci konference na vysoké úrovni proběhlo rovněž udělování cen projektům v této oblasti, přičemž první cenu obdržel projekt „Housing First“ (Bydlení především) v Moravskoslezském kraji v České republice.

Více informací o evropské platformě pro boj proti bezdomovectví je k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3044

V členských státech EU se dle srovnávacího přehledu zlepšuje inovační výkonnost

Komise zveřejnila dne 21. června Evropský srovnávací přehled inovací za rok 2021, který poskytuje srovnávací analýzu výsledků v oblasti inovací v unijních státech. Posuzuje relativní silné a slabé stránky vnitrostátních systémů inovací a pomáhá zemím určit oblasti, na které je potřeba se zaměřit. Švédsko zůstává dle přehledu lídrem EU v oblasti inovací, následuje jej Finsko, Dánsko a Belgie, jejichž inovační výkonnost je výrazně nad průměrem EU. Výkonnostní skupiny jsou obvykle geograficky koncentrované, přičemž vynikající inovátoři a většina silných inovátorů se nachází v severní a západní Evropě a většina mírných a začínajících inovátorů se nachází v jižní a východní Evropě. Od roku 2014 vzrostla inovační výkonnost EU v průměru o 12,5 procentního bodu. Pět členských států zaznamenalo zlepšení výkonnosti o 25 nebo více procentních bodů (Estonsko, Itálie, Kypr, Litva a Řecko). Čtyři členské státy dosáhly zlepšení výkonnosti o 15 až 25 procentních bodů (Belgie, Finsko, Chorvatsko a Švédsko). U osmi členských států se výkonnost zlepšila o 10 až 15 procentních bodů (Česko, Lotyšsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Rakousko a Španělsko). Zbývajících 10 členských států zaznamenalo zlepšení výkonnosti až o deset procentních bodů.

Evropský srovnávací přehled inovací je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/innovation/scoreboards_cs

EU a Angolská republika zahájily jednání o dohodě o usnadnění udržitelných investic

Dne 22. června se uskutečnilo první kolo jednání s Angolskou republikou o dohodě ohledně usnadnění udržitelných investic. Jedná se o vůbec první dvoustrannou dohodu o usnadnění investic, o které EU jedná. Dohoda bude založena na: řádné správě věcí veřejných, spolupráci, usnadnění investic díky větší transparentnosti a předvídatelnosti investičních opatření; zjednodušení postupů, podpoře elektronické veřejné správy; podpoře udržitelného rozvoje a odpovědného investování, podpoře hospodářské diverzifikace Angoly, pomoc malým a středním podnikům, které čelí obtížím při investování v zahraničí. Provádění dohod o udržitelných investicích s Afrikou tvoří součást širší strategie EU na zintenzivnění spolupráce s africkými partnery, uvolnění jejich hospodářského potenciálu a podpory hospodářské diverzifikaci a růstu.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3096

Nové nařízení upravující funkci Evropského veřejného ochránce práv

Evropský parlament přijal se souhlasem Rady a na základě kladného stanoviska Komise dne 23. června revidované nařízení pro výkon funkce Evropského veřejného ochránce práv, jež uvádí výkon této funkce do souladu s Lisabonskou smlouvou. Veřejný ochránce práv bude moci zahájit vlastní šetření pokaždé, když pro to zjistí důvody, a bude moci navrhnout řešení problémů, které z šetření vyplynou, zejména v případech opakovaného, systematického nebo obzvláště závažného nesprávného úředního postupu. Pravidla rovněž vyjasňují podmínky pro přístup k dokumentům a spolupráci s orgány členských států a orgány, institucemi a jinými subjekty Unie. Pro způsobilost k vykonávání funkce je od nynějška nově vyžadována čekací lhůta a zavádějí se také ustanovení na ochranu obětí obtěžování a ochranu oznamovatelů. Pravidla vstoupí v platnost dvacátým dnem měsíce následujícího po vyhlášení v Úředním věstníku EU.

Schválený text nařízení je k dispozici v českém jazyce zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0174_CS.html

Návrh na zřízení Společné kybernetické jednotky

Komise předložila dne 23. června 2021 plán na vytvoření nové Společné kybernetické jednotky, která má pomoci řešit stoupající počet kybernetických incidentů a jejich zvyšující se závažnost napříč EU. Navržená Společná kybernetická jednotka bude mít za cíl využívat společně zdroje i odborné poznatky, které mají k dispozici jednotlivé členské státy i EU, a efektivně tak předcházet případným rozsáhlým kybernetickým incidentům. Jednotka bude fungovat jako platforma pro celounijní koordinovanou reakci na kybernetické útoky a bude rovněž nabízet pomoc při řešení útoků. Vytvoření Společné kybernetické jednotky představuje konkrétní výstup Strategie kybernetické bezpečnosti EU a přispěje k vytvoření bezpečné digitální ekonomiky i společnosti. Cílem je, aby se operační fáze jednotky dosáhlo do 30. června 2022 a plného provozu pak o rok později, tedy do 30. června 2023. V přípravné fázi bude jako sekretariát sloužit Agentura Evropské unie pro kybernetickou bezpečnost ENISA. Jednotka bude působit poblíž bruselského sídla agentury a dále sídla skupiny pro reakci na počítačové hrozby v orgánech, institucích a jiných subjektech EU, tj. CERT-EU. Investiční prostředky nezbytné pro zřízení Společné kybernetické jednotky poskytne Komise, z velké části z programu Digitální Evropa. Součástí strategie je i zpráva Komise o dosavadním pokroku, kterého se v rámci strategie bezpečnosti unie za posledních několik měsíců dosáhlo.

Více informací je v českém jazyce k dispozici zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3088

Usnesení EP o zprávě Komise o právním státu za rok 2020

Dne 23. června probíhala v EP debata ohledně zprávy Komise o právním státu za rok 2020. Poslanci vyzvali Radu a Komisi, aby přijaly rozhodná opatření k řešení zhoršujícího se stavu principů právního státu v různých členských státech EU. Parlament vyzval ve svém usnesení schváleném dne 24. června Komisi k rozšíření rozsahu zprávy na všechny unijní hodnoty, tedy i stav demokracie nebo základních práv, jejichž oslabení může představovat systémovou hrozbu pro EU; a aby se rozlišovala systémová a individuální porušení. Zpráva, která je v současné době samostatným mechanismem, by měla být součástí trvalého, komplexního a účinného mechanismu. Usnesení dále vyzývá, aby na zprávu o právním státu navazoval mechanismus rozpočtové podmíněnosti a postupy pro nesplnění povinnosti. V závěru svého stanoviska poslanci zdůraznili své obavy ohledně vývoje stavu právního státu v Maďarsku a Polsku.

Co se týče systémů soudnictví jako jedné z oblastí zahrnuté do zprávy o právním státu, Parlament v usnesení uvádí, že vítá monitorování nezávislosti, kvality a účinnosti soudních systémů členských států, včetně státních zastupitelství a jejich schopnosti poskytovat účinnou soudní ochranu, aby zajistily soulad s právem EU; domnívá se, že je třeba rovněž monitorovat, zda je vytvořeno prostředí umožňující přístup ke spravedlnosti pro všechny, včetně přístupu ke spravedlnosti na úrovni EU a úsilí a zdrojů vynaložených s cílem zajistit přístup ke spravedlnosti; je znepokojen tím, že občané EU nemají k dispozici mechanismus přímé nápravy, který by jim umožňoval hájit svá práva v souladu s Listinou; domnívá se, že zprávy by měly jít dále, než je pouhý výroční statistický přehled, a měly by do kapitol o jednotlivých zemích zahrnovat veškeré relevantní informace o stavu právního státu, včetně důležitých informací o minulém vývoji a politickém kontextu, v němž se odehrávají nové události, aby se umožnilo přesné, dynamické a komplexní posuzování nominální i faktické nezávislosti soudních systémů, včetně nezávislosti advokátů a dalších právních profesí. Usnesení konstatuje, že zpráva za rok 2020 se oprávněně zabývá nezbytnou digitalizací soudních řízení a odbornou přípravou soudců; připomíná, že mezi členskými státy přetrvávají značné rozdíly, pokud jde o úroveň účasti na odborné přípravě zaměřené na právnícké profese; vyjadřuje politování nad tím, že zpráva se nezmiňuje o odborné přípravě advokátů.

Usnesení EP ke Zprávě Komise o právním státu je v českém jazyce k dispozici zde: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0313_CS.html

Zpráva EPIN - pohled členských států (konkrétně ČR) na Konferenci o budoucnosti Evropy

Síť evropských politických institutů (EPIN) publikovala dne 24. června zprávu, která shrnuje pohled jednotlivých členských států EU na Konferenci o budoucnosti Evropy. V souvislosti s postojem ČR vůči Konferenci o budoucnosti Evropy zpráva uvádí, že z pasivního postoje české vlády je patrné, že v ČR není o tuto událost velký zájem.

Pokud jde o účast občanů, Česko jednoznačně upřednostňuje inkluzivní, mnohostranný a decentralizovaný přístup. Kromě národních panelů, s jejichž organizací Úřad vlády pomáhá, česká vláda nemá žádné konkrétní představy o tom, jak by mohla občany do této iniciativy zapojit. Vláda rovněž tvrdí, že její podpůrná role neumožňuje nabídnout řešení konkrétních otázek, a proto nezaujímá žádné stanovisko k institucionální reformě. Poukazuje na to, že priority musí být definovány občanem. Podobné postavení zaujímá vláda i vůči možnosti změny unijních Smluv a je toho názoru, že Konference by neměla vést k jejich změně. Cílem by dle vlády naopak mělo být nalezení způsobů, jak zefektivnit EU v rámci stávajícího smluvního rámce. Oficiální vyjádření však tvrdí, že pokud existuje poptávka po změně smlouvy ze strany občanů, je třeba tuto otázku zvážit. Zpráva dále dodává, že Konference dosud nepřitahuje velkou pozornost médií, takže běžní občané měli omezenou možnost se o ní dozvědět.

Kompletní zpráva je k dispozici v anglickém jazyce zde: https://www.ceps.eu/download/publication/?id=33443&pdf=EPIN-Report_EU-Member-States-Views-on-CoFoE.pdf

EU navrhla modernizaci Světové celní organizace

Evropská unie dne 24. června předložila návrh reformy Světové celní organizace (globálního fóra s více než 180 členy, které utváří mezinárodní normy a společná opatření v oblasti cel a je jedinou celosvětovou organizací, jež se celní problematikou zabývá) na zasedání rady tohoto fóra. Navržená modernizace by měla posílit postavení Světové celní organizace a umožnila by účinněji reagovat na vývoj v oblasti mezinárodního obchodu, a to včetně zelené a digitální přeměny. Návrh modernizace zmiňuje, že by se Světová celní organizace měla více zaměřit na digitalizaci celních procedur a využívání dat, ke zvládnutí nárůstu elektronického obchodu; na to, aby celní správa přispívala k ochraně životního prostředí; na rozvoj přístupů jednotného portálu a koordinované správy hranic. Dále EU navrhuje zlepšit transparentnost, institucionální a rozhodovací procesy a přehodnocení způsobu financování organizace, aby byla zajištěna její dlouhodobá udržitelnost. V návaznosti na výsledky zasedání Rady Světové celní organizace se očekává, že bude prohloubeno jednání o unijním návrhu na modernizaci a návrh bude zahrnut jako strategický program do nového politického cyklu.

Příspěvek EU k modernizaci Světové celní organizace je v češtině dostupný zde: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9933-2021-INIT/cs/pdf>

Schválení legislativního balíčku politiky soudržnosti EP

Evropský parlament schválil dne 25. června legislativní balíček politiky soudržnosti na období 2021–2027 ve výši 373 miliard EUR. Jedná se o poslední krok legislativního postupu a umožňuje platnost právních předpisů o soudržnosti od 1. července. Tento balíček obsahuje následující regulační iniciativy: nařízení o společných ustanoveních pro fondy sdíleného řízení; nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o Fondu soudržnosti, nařízení o Evropském sociálním fondu Plus, nařízení o

zvláštních ustanoveních týkajících se cíle Evropská územní spolupráce (Interreg) podporovaného z Evropského fondu pro regionální rozvoj a nástrojů financování vnější činnosti. Nařízení o společných ustanoveních poskytuje společný právní rámec pro osm fondů sdíleného řízení. Nařízení o Evropském fondu pro regionální rozvoj a Fondu soudržnosti přiděluje 226 miliard EUR Evropskému fondu pro regionální rozvoj a 48 miliard EUR Fondu soudržnosti. Toto nařízení má přispět k posílení hospodářské a sociální soudržnosti v EU nápravou nerovnováhy mezi jejími regiony a podporovat projekty v oblasti životního prostředí a dopravní infrastruktury. Evropský sociální fond Plus je hlavním fondem EU pro investování do občanů EU. Bude to klíčový finanční nástroj k provádění evropského pilíře sociálních práv, k vytváření pracovních míst, spravedlivé a sociálně inkluzivní společnosti. Novým fondem v rámci politiky soudržnosti je Fond spravedlivého přechodu s celkovým rozpočtem 19,2 miliard EUR. Jeho cílem je zmírnit sociální a ekonomické náklady vyplývající z přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku.

Více informací o legislativního balíčku politiky soudržnosti je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3058

Komise reviduje pravidla EU týkající se spotřebitelských úvěrů a bezpečnosti výrobků

Evropská komise dne 30. června zveřejnila dva návrhy na revizi pravidel o obecné bezpečnosti výrobků a pravidel EU týkající se spotřebitelských úvěrů, jejichž cílem je chránit spotřebitele. Nové nařízení o obecné bezpečnosti výrobků (nahradí stávající směrnici) se bude zabývat riziky spojenými s těmito novými technologickými produkty, jako jsou rizika v oblasti kybernetické bezpečnosti, a s on-line nakupováním zavedením pravidel bezpečnosti výrobků pro on-line tržiště. Zajistí, aby všechny výrobky, které se dostanou ke spotřebitelům v EU, ať už prostřednictvím internetových tržišť nebo z místních kamenných obchodů, byly bezpečné bez ohledu na to, zda pocházejí z EU nebo ze zemí mimo EU. Nové nařízení zajistí, aby tržiště plnila své povinnosti a neohrožovala spotřebitele nebezpečnými výrobky. Revize směrnice o spotřebitelském úvěru stanoví, že informace týkající se úvěrů musí být prezentovány jasným způsobem a přizpůsobeny digitálním zařízením tak, aby spotřebitelé rozuměli podmínkám, které podepisují. Směrnice dále zlepší pravidla, podle nichž se posuzuje úvěruschopnost, tj. zda bude spotřebitel schopen úvěr splácet či nikoli. Cílem je předcházet nadměrnému zadlužení. Nařízení bude od členských států požadovat, aby podporovaly finanční vzdělávání a zajistily dostupnost dluhového poradenství pro spotřebitele.

Více informací je k dispozici v českém jazyce zde: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_3242

JUDIKATURA:

SDEU: Rozsudek ve věci C-624/19 Tesco Stores, ze dne 3. června 2021

V rozsudku SDEU z 3. června se jednalo o spor velkoobchodního řetězce (Tesco) s jeho zaměstnankyněmi, kterým za stejnou práci nebyla poskytnuta stejná odměna jako mužům, což bylo dle zaměstnankyň v rozporu s článkem 157 SFEU. Společnost Tesco tvrdila, že článek 157 SFEU nemá přímý účinek v rámci návrhů založených na rovnocenné práci, takže žalobkyně v původním řízení se tohoto ustanovení nemohou dovolávat před soudem. Soudní dvůr ve svém rozsudku však rozhodl, že článek 157 SFEU má přímý účinek ve sporech mezi jednotlivci, v nichž je uplatňováno nedodržení zásady stejné odměny mužů a žen za „rovnocennou práci“, jak je stanovena v článku 157 SFEU.

Kompletní znění rozsudku je k dispozici v českém jazyce zde: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=242024&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=23621335>

SDEU: Rozsudek ve spojených věcech C-682/18 Youtube a C-683/18 Cyando, ze dne 22. června 2021

Pokud jde o spor v první věci (C-682/18) Frank Peterson, hudební producent, žaluje společnost YouTube a jejího právního zástupce, společnost Google, před německými soudy v souvislosti s tím, že na platformě YouTube bylo v roce 2008 zpřístupněno on-line několik zvukových záznamů, k nimž má údajně různá práva. Toto zpřístupnění on-line uskutečnili uživatelé této platformy bez jeho svolení. Ve sporu ve druhé věci (C-683/18) vydavatelství Elsevier žaluje společnost Cyando před německými soudy v souvislosti s tím, že v roce 2013 byly na její platformě pro ukládání a sdílení souborů Uploaded zpřístupněna on-line různá díla, k nimž má společnost Elsevier výlučná práva. Toto zpřístupnění on-line uskutečnili uživatelé této platformy bez jejího svolení.

Spolkový soudní dvůr Německa, jemuž byly oba tyto spory předloženy, položil Soudnímu dvoru několik předběžných otázek, aby Soudní dvůr upřesnil mimo jiné odpovědnost provozovatelů platform on-line, pokud jsou na nich jejich uživateli protiprávně zpřístupňována on-line díla chráněná autorským právem. Soudní dvůr ve svém rozsudku uvedl, že za současného stavu unijního práva provozovatelé platform on-line sami neuskutečňují sdělování obsahů chráněných autorským právem, které uživatelé těchto platform protiprávně zpřístupňují veřejnosti, ledaže by nad rámec pouhého zpřístupnění platform tito provozovatelé přispívali ke zpřístupnění takových obsahů veřejnosti. Kromě toho Soudní dvůr rozhodl, že tito provozovatelé mohou využít zproštění odpovědnosti ve smyslu směrnice 2000/31 za podmínky, že nehrají aktivní úlohu, že by bylo možné konstatovat, že obsahy nahrané na svou platformu znají a kontrolují. Soudní dvůr dodal, že přísluší vnitrostátním soudům, aby se při uplatňování takové podmínky ujistily, že uvedená podmínka nevede ke zdržení účinného ukončení porušování práv tak, že by tomuto nositeli práv vznikla nepřiměřená újma.

Kompletní znění rozsudku je v českém jazyce k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=243241&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=23625831>

SDEU: Rozsudek ve věci C-719/19 FS proti Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, ze dne 22. června 2021

SDEU vydal 22. června rozsudek ve velkém senátu ve věci polského státního příslušníka, u něhož nizozemské úřady konstatovaly, že pobývá na nizozemském území neoprávněně, jelikož již nesplňuje podmínky stanovené Směrnicí 2004/38/ES týkající se práva pobytu po dobu delší než tři měsíce, a uložil mu povinnost opustit území Nizozemska. Polský občan fakticky opustil Nizozemsko, německá policie jej zadržela pro údajnou krádež v obchodě nedaleko hranic s Nizozemskem. Poté byl občan zadržen a zajištěn policejními orgány Nizozemí a státní tajemník jej umístil do správního zajištění za účelem jeho vyhoštění do země původu. Občan se odvolal proti tomuto rozhodnutí k soudu, který položil Soudnímu dvoru předběžnou otázku. Soudní dvůr tedy zkoumal, zda je pouhý fyzický odjezd občana Unie z hostitelského členského státu dostatečný k tomu, aby rozhodnutí o vyhoštění, které vůči němu bylo přijato na základě čl. 15 odst. 1 směrnice o pobytu, mohlo být považováno za vykonané v plném rozsahu. SDEU stanovil, že rozhodnutí o vyhoštění občana Unie z území hostitelského členského státu přijaté na základě Směrnice o pobytu z důvodu, že tento občan již nemá právo přechodného pobytu na tomto území, není plně vykonáno tím, že uvedený občan fyzicky opustil uvedené území ve lhůtě stanovené tímto rozhodnutím o vyhoštění pro jeho dobrovolný odjezd. Soudní dvůr dále uvedl, že aby občan Unie, vůči němuž bylo vydáno takové rozhodnutí o vyhoštění, mohl požívat nového práva pobytu na témže území, musí nejen fyzicky opustit území hostitelského členského státu, ale i skutečně a účinně ukončit pobyt na tomto území, tak aby při jeho návratu na uvedené území nebylo možné mít za to, že jeho pobyt je ve skutečnosti pokračováním jeho předchozího pobytu na témže území.

Kompletní rozsudek je v českém jazyce k dispozici zde: <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=243243&pageIndex=0&doclang=CS&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=23611229>

ESLP: Rozsudek Broda a Bojara proti Polsku (stížnosti č. 26691/18 a 27367/18), ze dne 29. června 2021

Odvolání místopředsedů Krajského soudu v Kielcích ministrem spravedlnosti nerespektovalo jejich právo na přístup k soudu.

Evropský soud pro lidská práva rozhodl ve věci Broda a Bojara proti Polsku, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 (právo na přístup k soudu) Evropské úmluvy o ochraně základních práv a lidských svobod.

Stěžovatelé ve své stížnosti k ESLP namítali, že neměli k dispozici žádný opravný prostředek, který by jim umožnil napadnout rozhodnutí ministra spravedlnosti o předčasném ukončení jejich funkčního období místopředsedů Krajského soudu v Kielcích. ESLP ve svém rozsudku zdůraznil význam ochrany nezávislosti soudní moci a dodržování procesní spravedlnosti v případech, které se týkají kariérního postupu a kariéry soudců jako takové. Poznamenal, že polské vnitrostátní právo aplikované na tento případ a na odvolání stěžovatelů z funkcí místopředsedů Krajského soudu neupřesňovalo podmínky, za kterých mohou být vedoucí představitelé soudu odvoláni z funkcí, a to na základě výjimky ze zásady, že soudci musí být zaručena jistota výkonu funkce během jeho funkčního období. Téměř všechny pravomoci v záležitostech odvolání soudců byly soustředěny v rukou představitele výkonné moci (ministra spravedlnosti) a samotná Národní rada soudnictví byla z tohoto procesu vyloučena. ESLP dále poznamenal, že stěžovatelé nebyli vyslechnuti ani informováni o důvodech odvolání z funkce. A v poslední řadě nedošlo ani k přezkumu těchto ministerských rozhodnutí o odvolání z funkcí orgánem, který by byl nezávislý na Ministerstvu spravedlnosti. Vzhledem k tomu, že předčasné ukončení funkčního období stěžovatelů ve funkci místopředsedů soudu nebylo přezkoumáno ani obecným soudem, ani jiným orgánem vykonávajícím soudní pravomoc, žalovaný stát porušil samotnou podstatu práva stěžovatelů na přístup k soudu.

Kompletní znění rozsudku je k dispozici ve francouzském jazyce zde: <http://hudoc.echr.coe.int/eng/?i=001-210693>

Odbor mezinárodních vztahů ČAK